

Afleggen ambtseed/belofte

De ambtseed of belofte wordt door (op)nieuw aangestelde ambtenaren mondeling afgelegd ten overstaan van de algemeen directeur/gemeentesecretaris en wordt vervolgens ondertekend. De algemeen directeur/gemeentesecretaris, de griffier en de griffiemedewerkers leggen de ambtseed/belofte af ten overstaan van de burgemeester. De ambtseed/belofte is voor alle ambtenaren in dienst van een gemeente verplicht gesteld.

Bij nieuw aangestelde ambtenaren leest de algemeen directeur/gemeentesecretaris de navolgende tekst van de eedformule voor:

1. Ik verklaar kennis te hebben genomen van de regels met betrekking tot integriteit zoals vastgelegd in de toepasselijke wetsbepalingen, de Gedragscode ambtelijke integriteit 2008 van de gemeente Rijssen-Holt en het Protocol e-mail en internetgebruik gemeente Rijssen-Holt en.
2. Ik zweer/beloof dat ik mij aan deze regels en overigens ook aan de Grondwet en overige wetten en regelgeving van de overheid zal houden.
3. Ik zweer/beloof dat ik plichtsgetrouw en nauwgezet de mij opgedragen taken zal vervullen en mij zal gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt, dat ik zorgvuldig, onkreukbaar en betrouwbaar zal zijn en dat ik niets zal doen dat het aanzien van het ambt of de gemeente zal schaden.
4. Ik maak van de overheidsmacht die mij is toevertrouwd geen misbruik.
5. Ik ga zorgvuldig om met vertrouwelijke informatie en met gemeentelijke eigendommen.
6. Ik ben loyaal ten opzichte van de bestuursorganen van de gemeente Rijssen-Holt en het door hen vastgestelde beleid.
7. Ik zweer/beloof dat ik van niemand enige belofte, gunst of geschenk zal aannemen om in mijn dienstbetrekking iets te doen of na te laten.

Het afleggen van de eed gebeurt als volgt:

Degene die de eed aflegt, steekt de 2 voorste vingers van zijn/haar rechterhand aaneengesloten op en spreekt uit: "Zo waarachtig helpe mij God almachtig".

Voor degene die de belofte uitspreekt: "Dat verklaar en beloof ik".

Verklaring

Op _____, werd ten overstaan van de algemeen directeur/gemeentesecretaris, de heer A.C. van Eck, door _____, geboren op _____ de ambtseed/belofte afgelegd, ten bewijze waarvan deze verklaring in tweevoud is opgemaakt en ondertekend.

Handtekening van degene die de ambtseed/belofte heeft afgelegd,

Handtekening algemeen directeur/gemeentesecretaris,
A.C. van Eck

De reden waarom de ambtseed/belofte wordt afgelegd

De overheid is er voor de burger. Maar de overheid vraagt ook veel van de burger. Regels moeten worden nageleefd, belastingen betaald en boetes geïnd. Voor handhaving en een correcte uitvoering van overheidstaken is een gezaghebbende en betrouwbare overheid vereist. Het vertrouwen in de overheid staat en valt met integriteit. De samenleving moet kunnen vertrouwen op de onkreukbaarheid van ambtenaren. Daarom is op 1 maart 2006 het afleggen van de ambtseed/belofte opgenomen in de Ambtenarenwet en later als artikel 15:1a toegevoegd aan de CAR-UWO Rijssen-Holten. Met het afleggen van de ambtseed/belofte is er een ceremonieel moment waarop de ambtenaar bevestigt dat hij/zij zich als een goed ambtenaar zal gedragen. Op deze wijze committeert iedere individuele medewerker zich aan de speciale taak en opdracht als ambtenaar.

Wijze van aflegging ambtseed/belofte

De (op)nieuw aangestelde ambtenaren leggen de ambtseed/belofte af voor de algemeen directeur / gemeentesecretaris. Voor de ambtenaren die op de datum van vaststelling van het betreffende bestuursvoorstel al in dienst zijn, wordt gevraagd om de ambtseed/belofte schriftelijk af te leggen. Deze keuze heeft een praktische achtergrond: het mondeling laten afleggen van de ambtseed/belofte door 300 zittende ambtenaren kost veel tijd.

Overeenkomstig de eed zoals die in de Gemeentewet is opgenomen voor raadsleden, wethouders en de burgemeester, is op grond van de christelijke traditie in Nederland verwezen naar "God almachtig". Als ambtenaren willen verwijzen naar een andere godsdienst dan luidt de tekst van de ambtseed anders dan de gebruikte formulering. Uiteraard kunnen deze ambtenaren ook kiezen voor "de belofte".

Toelichting op de artikelen

Artikel 2. Ik zweer/beloof dat ik mij aan deze regels en overigens ook aan de Grondwet en overige wetten en regelgeving van de overheid zal houden.

Bedoeld wordt dat medewerkers voorbeeldgedrag vertonen, zodat zij geloofwaardig zijn in hun contact met/optreden naar burgers. De gemeente heeft niet tot doel om haar ambtenaren op overtredingen in de privé-sfeer te controleren. Op het moment dat overtredingen van invloed zijn op de functie of het functioneren, dan kan de gemeente een disciplinaire straf opleggen (artikel 16:1:2 CARUWO Rijssen-Holten), waarbij een schriftelijke berisping de lichtste straf en ontslag de zwaarste straf is. Op het onherroepelijk worden van een veroordeling tot vrijheidsstraf wegens een misdrijf, gaat de gemeente over tot ontslag (artikel 8:7 CARUWO Rijssen-Holten).

Artikel 3. Ik zweer/beloof dat ik plichtsgetrouw en nauwgezet de mij opgedragen taken zal vervullen en mij zal gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt, dat ik zorgvuldig, onkreukbaar en betrouwbaar zal zijn en dat ik niets zal doen dat het aanzien van het ambt of de gemeente zal schaden.

Je blijft als ambtenaar een individu, die verantwoordelijk is en blijft voor zijn eigen handelen. Je kan niet gedwongen worden tot handelen wat tegen je eigen geweten ingaat. Als overleg hierover geen uitkomst biedt, dan kan de ambtenaar de situatie via de vertrouwenspersoon klokkenluidersregeling voorleggen.

Artikel 6. Ik ben loyaal ten opzichte van de bestuursorganen van de gemeente Rijssen-Holten en het door hen vastgestelde beleid.

Hierin onderscheiden we twee fasen:

1^e fase: Als ambtenaar adviseer je onafhankelijk, waarbij voor- en nadelen worden genoemd. Het is jouw advies. Is je portefeuillehouder het niet eens met je advies, dan verwoord je dit in het advies.

2^e fase: Nadat het besluit genomen is, draag je het genomen besluit uit. Je conformeert je. Het is de plicht van de burgemeester om vastgesteld beleid dat in strijd is met hogere wetgeving, voor vernietiging voor te dragen via de Commissaris van de Koningin bij de Kroon.

Dit zesde artikel kan gewetensbezwaarden in verlegenheid brengen. Concreet gaat het dan om zaken als: het werken op zondag, het voltrekken van huwelijken tussen personen van gelijk geslacht e.d. Dit artikel moet zo worden uitgelegd dat de loyaliteit ophoudt waar de gewetensbezwaren, bijvoorbeeld op levensbeschouwelijke overtuiging, beginnen. Met die restrictie dat dit beroep er niet toe mag leiden dat wie dan ook gediscrimineerd wordt. Het is een taak van de werkgever om ervoor zorg te dragen dat de wettelijke taken worden uitgevoerd, ook op het moment dat een gewetensbezwaarde een bepaalde taak niet kan uitvoeren. Gewetensbezwaarden mogen dus niet gedwongen worden tegen het geweten in te handelen.

Artikel 7. Ik zweer/beloof dat ik van niemand enige belofte, gunst of geschenk zal aannemen om in mijn dienstbetrekking iets te doen of na te laten.

Bedoeld wordt dat je geen zaken doet of aanneemt die je bevoordelen in je persoonlijke levenssfeer. Dit artikel is verder uitgewerkt in de gedragscode integriteit ambtenaren, waarin o.a. het aannemen van geschenken is uitgewerkt. De gedragscode is leidend.

Gewetensbezwaar tegen het ondertekenen van de verklaring

Nieuw aan te stellen ambtenaren worden in de sollicitatieprocedure vooraf geïnformeerd over de af te leggen ambtseed/belofte. Bezwaren van deze nieuwe ambtenaren worden meegenomen als afweging in de benoemingsprocedure, gelijk aan de verklaring omtrent gedrag.

De zittende ambtenaar die bezwaar heeft tegen het ondertekenen van de verklaring, motiveert dit schriftelijk. Deze motivatie wordt opgenomen in het personeelsdossier.